

**Narodne knjižnice i promicanje društvene tolerancije :
zbornik radova / interdisciplinarni stručni skup, Split,
Gradska knjižnica Marka Marulića, 14. prosinca 2012.
[uredništvo Elli Pecotić, Sn ...**

Tormaš Marković, Tena

Source / Izvornik: **Knjižničarstvo : glasnik Društva bibliotekara Slavonije i Baranje, 2013,
17, 123 - 124**

Journal article, Published version

Rad u časopisu, Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:206:944554>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-01**

Repository / Repozitorij:

[RGISKO - Repository of the City and University
Library Osijek](#)

**NARODNE KNJIŽNICE I PROMICANJE DRUŠTVENE TOLERANCIJE : ZBORNIK RADOVA /
INTERDISCIPLINARNI STRUČNI SKUP, SPLIT, GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA, 14.
PROSINCA 2012. ; [UREDNIŠTVO ELLI PECOTIĆ, SNJEŽANA BUCZKOWSKA, MARUŠKA
NARDELLI]. SPLIT : GRADSKA KNJIŽNICA MARKA MARULIĆA, 2013**

Tena Tormaš Marković

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek

ttormas@gskos.hr

Zbornik radova "*Narodne knjižnice i promicanje društvene tolerancije*" obuhvaća radove predstavljene na istoimenom interdisciplinarnom stručnom skupu održanom 14. prosinca 2012. godine u organizaciji Gradske knjižnice Marka Marulića u Splitu. Zbornik donosi nekolicinu kraćih članaka i eseja koji tematiziraju važnost promicanja tolerancije i dijaloga među različitim društvenim skupinama.

Uvodni članak *dr. sc. Josipa Stipanova* naglašava sveobuhvatan i statistički nemjerljiv doprinos narodnih knjižnica na pojedinca u promicanju tolerancije, ali i ravnopravnom prihvaćanju, poštivanju, potvrđivanju drugih i drugačijih te uzajamnom obogaćivanju. To ih u čini duhovnim i kulturnim imunitetom zajednice u kojoj djeluju. U skladu s tim, knjižnice kao komunikacijska i multikulturalna središta moraju težiti promicanju i afirmaciji stajališta da je "biti drugačiji" kvaliteta i bogatstvo, čijim se prožimanjem obogaćuje sredina u kojoj se živi i djeluje. Svojim ukupnim djelovanjem knjižnice moraju neprekidno stvarati pogodno ozračje i okolinu za razvijanje društvene osjetljivosti na različitost i potrebu za uključivanje različitih društvenih skupina u ravnopravni život svoje zajednice. Na taj način one preuzimaju aktivnu borbu protiv svake diskriminacije i u promicanju društvene tolerancije, prihvaćanja i poštivanja različitosti. Na osnovi toga knjižnice moraju graditi svoje fondove i zbirke te programirati svoje usluge.

Drugi članak pod nazivom "*Etički i politički aspekti izgradnje multikulturalnog društva*" *prof. dr. sc. Mislava Kukoča* obrađuje fenomen multikulturalizma kao sastavnog dijela europskih kulturnih i obrazovnih politika, ali i sredstvo njihove provjere i evaluacije u poštivanju osnovnog demokratskog prava na kulturnu različitost i njezino izražavanje. Interkulturalistički pristup teži stvaranju "ozračja suradnje" među različitim kulturama te omogućava ublažavanje sukoba i animoziteta. Glavna prepreka afirmaciji multikulturalizma i/ili interkulturalizma jest

nacionalizam, etnocentrizam, rasna, nacionalna, vjerska i kulturna zatvorenost te isključivost. U multikulturanoj Europi odnos između manjinskih i većinskih zajednica predstavlja jedan od najdubljih političkih i društvenih izazova. Organizacija kulturne djelatnosti i oslanjanje na tradiciju i identitet osnovni su mehanizmi za izgradnju lokalnog potencijala i razvoj zajednice te poštivanje političkih i socijalnih prava manjina.

Esej *Vladimira Arsenijevića "O čemu govorimo kada govorimo o Evropi?"* upozorava na složenu i dramatičnu ekonomsko-političko-identitetsku krizu današnje Europe. Autor naglašava njezinu šarolikost i izražava nezadovoljstvo trenutačnom situacijom.

Idući esej *"Novine kojima se neće pokriti beskućnici"* Predraga Lucića osuđuje novinarstvo u Hrvatskoj kao novinarstvo u kojem su neistine omiljeno izražajno sredstvo zagovornika netolerancije i čiji korifeji otvoreno zagovaraju pisanje i objavljivanje laži u tobožnjem interesu domovine.

Matea Popov u eseju *"Nasilje-diskriminacija-tolerancija-prihvatanje : život LGBTQ obitelji u Hrvatskoj"* govori o Hrvatskom zakonodavnom okviru zaštite osoba od diskriminacije te nasilja na temelju seksualne orijentacije, rodnog identiteta i/ili rodnog izražavanja. Premda zakoni postoje njihova implementacija nije u potpunosti zaživjela. LGBTIQ (lezbijke, gejevi, biseksualne, transrodne, interseksualne i queer) osobe svakodnevno su izložene različitim oblicima zlostavljanja, nasilja, ismijavanja, ponižavanja, uznemiravanja i diskriminacije. Autorica se poziva na pravo na različitost i jednakopravnost svih ljudi u društvu te se nada da će se u budućnosti ostvariti te vrijednosti i društvo tolerancije, prihvatanja i sudjelovanja.

Šesti rad u zborniku jest članak *Edite Bačić* pod nazivom *"Važnost knjižnica u promicanju društvene osjetljivosti"*. Autorica smatra da je osnovni princip modernog knjižničarstva primjena profesionalne prosudbe bez utjecaja političkih, moralnih i vjerskih gledišta kao i zaštita temeljnih ljudskih prava. Odgovorno knjižničarstvo, odnosno osobni i profesionalni angažman knjižničara u promicanju osnovnih demokratskih načela, jednakosti i tolerancije važan je dio knjižničarske misije. Većina svjetskih knjižničarskih udruženja svoja djelovanja temelje na etičkim načelima koja se baziraju na poštivanju temeljnih građanskih prava i sloboda te poticanju međusobne suradnje i najviše razine profesionalnog djelovanja. U cilju promicanja uključenosti i iskorjenjivanju diskriminacije knjižničari moraju osigurati pravo jednakog pristupa za sve. Narodne knjižnice, kao centar za sve građane, pružaju jedinstvenu kombinaciju izvora i usluga i utjelovljuju vrijednosti koje pridonose socijalno-inkluzivnom društvu.

U posljednjem radu *"Kako je knjižnica u radu Centra za mirovne studije postala važno mjesto susreta"* autorica *Mirjana Mikić Zeitoun* ističe međusobnu usku povezanost Centra za mirovne studije s knjižničarskim programima u nastojanjima izgradnje mira i stvaranju aktivnog i utjecajnog civilnog društva. Rad donosi pregled početaka takve suradnje na hrvatskom području.